

SPRAWOZDANIE BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ W TORUNIU za rok 2016

ZBIORY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ – stan 31 grudnia 2016 r.

- 1.346.669 książek (w wol.)
- 622.525 czasopism (w wol.)
- 475.488 jednostek zbiorów specjalnych (w jednostkach obliczeniowych) w tym:
 - 13.879 rękopisów
 - 55.601 starych druków
 - 88.512 druków muzycznych
 - 20.378 dokumentów kartograficznych
 - 199.010 dokumentów życia społecznego
 - 77.310 dokumentów graficznych
 - 12.229 materiałów audiowizualnych
 - 8.553 mikroform
- dostęp do zasobów elektronicznych (licencje):
 - 68 baz danych
 - 231.404 książek elektronicznych
 - 38.523 tytułów czasopism elektronicznych

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

- 45.213 zarejestrowanych użytkowników
- 325.988 odwiedzin w Bibliotece
- sieć bezprzewodowa i stanowiska komputerowe dla użytkowników
- 898.125 udostępnień materiałów bibliotecznych (na miejscu i na zewnątrz)
- 267 tys. wol. wydawnictw (książek i czasopism) w wolnym dostępie
- 1.177.361 pobranych dokumentów z licencjonowanych zasobów elektronicznych (w trakcie 264.462 sesji)
- 25 wystaw organizowanych lub współorganizowanych

DIGITALIZACJA ZBIORÓW

- ponad 43 tys. zdigitalizowanych obiektów dostępnych w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej.
- Repozytorium instytucjonalne – prawie 4 tys. zdeponowanych publikacji.

Finanse

Na rok 2016 JM Rektor przyznał Bibliotece limit w wysokości 1.023.000 zł.

Pozostałe wpływy:

środki finansowe wypracowane przez Bibliotekę:	
opłaty za zwrot książek po terminie, wynajem pomieszczeń	291.725,25 zł
dotacje (grant MKiDN, granty DUN)	168.682,43 zł
inne zł (środki przekazane przez JM Rektora na zakup baz)	286.154,00 zł
limit przyznany na opłaty tzw. media	745.045,07 zł

Wydatki (ważniejsze pozycje):

zbiory (książki, czasopisma, zbiory specjalne i elektroniczne)	321.046,47 zł
e-narzędzia i bazy	200.382,02 zł
wyposażenie pomieszczeń: zestaw regałów przesuwanych, regały stacjonarne, 2 szafy szufladowe do przechowywania zbiorów specjalnych (plakatów), meble do pokoi pracowników	186.695,80 zł
utrzymanie budynku (media):	
- energia elektryczna	318.320,29zł,
- woda	34.483,61zł,
- energia cieplna	392.241,17zł,
utrzymanie budynku (techniczne)	54.980,99 zł

komputery i licencje
usługi

40.655,29 zł
164.459,01 zł

Remonty, modernizacje

Położono wykładzinę dywanową w Czytelni Czasopism (ok. 300 m²) i na II piętrze (hall, czytelnia zbiorów specjalnych, łącznie ok. 300 m²). W korytarzu na parterze budynku (od strony południowej) położono wykładzinę typu tarkiet a na ścianach germalit i drewniane odbojniki. W Czytelni Zbiorów Specjalnych wyburzono fragment ścianki działowej i przesunięto drzwi tworząc bardziej ergonomiczny układ pomieszczeń. We wszystkich modernizowanych miejscach odmalowano ściany. W Czytelni Czasopism i w Wolnym dostępie zamontowano rolety okienne. W ramach prac finansowanych z funduszu uczelni Sekcja Techniczna UMK systematycznie modernizuje system oświetlenia i urządzenia wentylacyjne. W 2016 r. zainstalowano ledowe lampy ewakuacyjne w trzech miejscach: tunelu łączącym budynek BU z WNEiZ, magazynie pod budynkiem WNEiZ i w dwóch klatkach schodowych budynku BU, w ostatnim miejscu zamontowano także czujniki ruchu. W lipcu zmodernizowano oświetlenie wokół budynku BU, m.in. zamontowano dodatkowe lampy na dachu budynku. W magazynie pod budynkiem WNEiZ wymienione zostały dwa agregaty chłodnicze obsługujące magazyny zbiorów BU. łączna wartość prac sfinansowanych z funduszu uczelni wyniosła ok. 155.000 zł.

Gromadzenie zbiorów

Wydawnictwa zwarte (książki), czasopisma uzupełniające zbiory i zbiory specjalne

Wpływ w podziale na źródła:

egzemplarz obowiązkowy – 29.506 wol. druków zwartych (w tym 541 jednostki zbiorów specjalnych oraz 293 dokumenty elektroniczne (CD – 94, audiobooki – 106, DVD – 25, e-booki – 63, pendrive – 2, blu-ray – 3),

dary krajowe – 5.480 wol. książek, 1.101 jednostek czasopism, 8.162 jednostek zbiorów specjalnych, największe liczbowo dary: prof. Mieczysława Ziomka 268 wol. wydawnictw z historii sztuki, prof. Jerzego Smulskiego 218 wol., cenne dary dla zbiorów specjalnych przekazali: prof. Maria Krupska 30 grafik, Maria Thiel 26 płyt szelakowych, prof. Bogdan Przybyliński 45 grafik.

dary zagraniczne – 3.442 wol. książek, 338 jednostki czasopism i 2.456 jednostek zbiorów specjalnych (największym liczbowo był dar pani Erdmute Dock z Braunschweig, z którego do zbiorów skierowano 3.296 wol. książek i 324 zeszyty czasopism; największym darem dla zbiorów specjalnych była kolekcja Bronki Michałowskiej z Kanady zawierająca m.in.: 285 sztuk kafli, 315 sztuk naczyń ceramicznych, 1.226 prac plastycznych, 38 rzeźb i 568 jednostek materiałów archiwalnych),

kupno – 2.660 wol. książek (13 z grantów pracowników naukowych UMK), w tym 2.274 książek polskich i 386 książek wydanych poza terytorium Polski; 32 jednostki czasopism stanowiących uzupełnienie zbiorów posiadanych, 306 jednostek dokumentów specjalnych (37 grafik, 2 druki muzyczne, 6 płyt CD, 98 plakatów, 5 starych druków, 1 rękopis, 4 dokumenty kartograficzne),

wymiana krajowa – przyjęto 1.125 wol. książek i 408 jednostek czasopism, wysłano 1.727 egzemplarzy książek (głównie z dubletów oraz zasobów Wydawnictwa Naukowego UMK sprzed 2013 r.) i 7.044 jednostek czasopism (w tym 4.907 jednostek dubletów czasopism bezdebitowych),

wymiana zagraniczna – przyjęto 1.143 wol. książek i 480 jednostek czasopism, z BU wysłano 1.514 wol., w tym 755 książek, 746 jednostek czasopism, 12 atlasów i 1 CD-ROM,

egzemplarz zagraniczny - 19 jednostek druków zwartych i 1 zeszyt czasopisma z Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w Luksemburgu.

Wydatki w podziale według źródeł finansowania:

Fundusz Biblioteki	315.602,60 zł
Dotacja Sekcji ds. Studentów Niepełnosprawnych	2.993,97 zł
Granty	1.642,71 zł
Wydział Biologii i Ochrony Środowiska	807,19 zł
RAZEM	321.046,47 zł

Wydatki w podziale na zbiory:

zbiory specjalne:	19.491,36 zł
książki elektroniczne	76.988,77 zł
książki do zbiorów	193.523,44 zł
czasopisma (uzupełnienia) do zbiorów:	1.168,86 zł

książki na wymianę:	10.055,68 zł
książki do użytku służbowego:	271,70 zł
koszty pocztowe i aukcyjne:	716,68 zł
VAT wewnętrzny	982,75 zł
RAZEM	321.046,47 zł

W 2016 r. przeprowadzono prace porządkowe w magazynie dubletów, dzięki którym możliwe było przekazanie Sekcji Magazynów jednego modułu regałów zwartych (usunięto ok. 14 tys. wol. a 637 wol. skierowano do zbiorów, 2.502 wol. książek z eo przekazano innym bibliotekom, 7.736 wol. skatalogowano i umieszczono w ofercie dla innych bibliotek).

Czasopisma bieżące

Czasopisma zagraniczne w roku 2016 dostarczane były przez dostawców wybranych w przetargu:

- ARS POLONA- czasopisma amerykańskie i z Europy Zachodniej (168 tytułów za kwotę 220.486,32 zł) oraz 10 baz elektronicznych za kwotę 57.370,89 zł
- ABE/IPS - czasopisma z Europy Wschodniej (23 tytuły za kwotę 14.146,56 zł),

łącznie z czasopismami dodatkowo zamówionymi w ARS POLONA dokonano zakupu 196 tytułów za kwotę 235.842,95 zł brutto.

Czasopisma polskie (drugi egzemplarz i czasopisma na wymianę) w liczbie 33 tytułów za kwotę 10.391,98 zł brutto dostarczała firma GarmondPress, także wybrana w przetargu.

Opracowanie zbiorów

Wydawnictwa zwarte (książki)

W 2016 r. z wpływów bieżących skatalogowano i zinwentaryzowano 37.000 wol. książek i 448 dokumentów elektronicznych.

Książki skatalogowane w podziale na źródła wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	23.670 wol.
- dary	5.519 wol.
- dary zagraniczne	2.865 wol.
- wymiana krajowa	1.071 wol.
- kupno	2.660 wol.
- wymiana zagraniczna	1.190 wol.
- egzemplarz zagraniczny	25 wol.
RAZEM	37.000 wol.

Książki skatalogowane w podziale według wartości:

- egzemplarz obowiązkowy:	815.941,00 zł
- kupno	192.653,91 zł
- pozostałe	596.838,78 zł
RAZEM	1.605.433,69 zł

Dokumenty elektroniczne skatalogowane w podziale na źródła wpływ:

- egzemplarz obowiązkowy	391
- dary	49
- wymiana	30
- kupno	5

Dokumenty elektroniczne skatalogowane w podziale według wartości:

- egzemplarz obowiązkowy	9.290,00 zł
- kupno	703,73 zł
- dary	820,00 zł
- wymiana	30,00 zł
Razem	10.823,73 zł

Katalogowanie retrospektywne:

- uzupełniono opisy 7.872 wol. zamówionych przez czytelników na podstawie niepełnych danych dostępnych w systemie Horizon.

- kontynuowano prace nad katalogowaniem książek przekazanych Bibliotece Głównej jako depozyt z likwidowanych bibliotek:

- 162 wol. z depozytu Biblioteki Etnologii,
- 787 wol. z depozytu Biblioteki Romanistyki,
- 530 wol. z depozytu Biblioteki Biologii,
- na sygnatury książkowe przeniesiono 86 wol. zeszytów monograficznych

W 2016 r. wycofano z inwentarzy 1.328 wol. książek i 27 CD.

Stan posiadania w dniu 31.12.2016 – **1.346.669** wol. książek i **3.973** CD.

Prace melioracyjne związane z grantem DUN 809-Bibl (2015-2016) (retrokonwersja masowa)

A. Łączenie dubletów - po pobraniu z bazy Nukat danych bibliograficznych w celu wykorzystania ich podczas projektu powstało w katalogu ok. 10.000 dubletów. Część z nich udało się połączyć automatycznie, ok. 1.000 połączono ręcznie, prace będą kontynuowane.

B. Przygotowanie do automatycznego poprawienia listę ok. 1.500 rekordów egzemplarzy z błędnie wypełnionym typem publikacji (Kn-Ks- Kss).

C. Przygotowanie do melioracji ok. 1.800 rekordów egzemplarzy z błędnie wypełnionym statusem dostępności (status w katalogowaniu zamiast nieznan systemowi). Wyselekcjonowano ok. 1.100 do automatycznej zmiany statusu.

Współpraca z NUKAT

W 2016 r. wprowadzono do katalogu Nukat 10.879 opisów (łącznie od 2002 r. - 193.977 opisów). 85.30 % opisów bibliograficznych w katalogu Horizon jest zgodnych z katalogiem Nukat. 13 osób ze wszystkich bibliotek UMK samodzielnie współpracuje z katalogiem centralnym.

Wprowadzono kilka nowych zasad katalogowania, które podnoszą jakość informacyjną katalogu, zwiększają widoczność danych i możliwości fasetowania danych przez multiwyszukiwarki. Zmiany zwiększają widoczność zasobów bibliotek w bazach światowych oraz są zgodne z międzynarodowymi standardami katalogowania:

- możliwości stosowania rekordów analitycznych dla prac niesamoistnych wydawniczo, takich jak artykuły, pojedyncze prace, referaty, ilustracje, mapy itp.
- rozszerzenie zmiany zasady podawania autorów/twórców w hasłach głównych i hasłach dodatkowych oraz w strefie tytułu i oznaczenia odpowiedzialności (tzw. zniesienie tzw. zasady trzech).
- wprowadzenie stosowania pól 336, 337, 338 w rekordzie bibliograficznym, określających typ zawartości, typ mediów oraz typ nośnika.

W 2016 r. odbyły się konsultacje Nukat na temat stosowania skrótów w opisach bibliograficznych, listy rodzajów odpowiedzialności stosowanych w bazie Nukat, możliwości stosowania kolejnych zasad RDA w systemie Horizon oraz w katalogu centralnym, stosowania alfabetów oryginalnych. We wszystkich tych sprawach przedstawiono opinie i wyniki testów.

22 listopada przy Centrum Nukat powstała Grupa Robocza ds. Standardów Bibliograficznych. Przedstawicielem Biblioteki Uniwersyteckiej jest Agnieszka Dwornik. W planach grupy jest m.in. tłumaczenie słownika RDA na język polski oraz wdrażanie tych zasad do katalogu centralnego.

Kartoteki haseł wzorcowych

- utworzono i wysłano do Nukat 7.540 nowych ujednoczonych haseł formalnych (6.212 hasła utworzono w Bibliotece Uniwersyteckiej a 1.328 w bibliotekach specjalistycznych),
- w bazie Nukat zmeliorowano 935 haseł.

Czasopisma

W roku 2016 wprowadzono do bazy czasopism 2.483 nowych rekordów bibliograficznych. Opracowano 10.853 wol. z bieżącego wpływu. W ramach tzw. retro katalogowania (katalogowania w systemie Horizon zbiorów dotąd opracowanych wyłącznie w katalogu kartkowym) do systemu wprowadzono 32.130 wol. łącznie w roku 2016 do systemu wprowadzono 42.983 wol. W 2016 r. BU otrzymywała na bieżąco egzemplarze 9.040 tytułów czasopism, w tym 7.785 polskich i 1.255 zagranicznych (w tym z kupna 201 tytułów czasopism). Czterokrotny wzrost liczby woluminów wprowadzonych w ramach retokatalogowania był możliwy dzięki środkom pozyskanym w ramach grantu DUN MNiSW (524/P-DUN/2016) przeznaczonego na katalogowanie retrospektywne czasopism.

Czasopisma bieżące wprowadzone do zbiorów w 2016 r. w podziale na źródła wpływu :

- egzemplarz obowiązkowy	8.547 wol.
- dary krajowe	1.089 wol.
- kupno	383 wol.
- wymiana zagraniczna	382 wol.
- dary zagraniczne	212 wol.
- wymiana krajowa	229 wol.
- egzemplarz zagraniczny	11 wol.
RAZEM	10.853 wol.

W roku 2016 do Nukat wprowadzono 170 nowych rekordów bibliograficznych czasopism, a skopiowano 2.703 rekordów bibliograficznych czasopism. Ogółem, BU w Toruniu wprowadziła do Nukat 3.768 rekordów a skopiowała 28.298 rekordów bibliograficznych czasopism. W 2016 roku kontynuowano prace związane z uzupełnianiem opisów czasopism o pole 939 odsyłające do nazwy serii (umożliwiający sprawniejsze wyszukiwanie). W bazie katalogowej jest 1.035 opisów czasopism z polem 939, do których powiązано 30.776 opisów monograficznych.

Stan czasopism w bazie HORIZON na 31.12.2016

rekordy bibliograficzne (z podłączonym zasobem)	25.292
rekordy egzemplarzy	361.495 (58 % zasobu czasopism BU)

Opracowanie rzeczowe

Bieżący wpływ wydawnictw zwartych i ciągłych jest opracowywany w języku haseł przedmiotowych KABA. Bibliotekarze dziedzinowi pracują w dwu systemach: Horizon (baza własna) i w systemie Virtua (baza Nukat). W 2016 r. bibliotekarze dziedzinowi opracowali rzeczowo w języku haseł przedmiotowych 38.500 woluminów książek i CD-ROM oraz 158 tytułów czasopism, z czego w bazie Nukat opracowano 5.873 tytułów druków zwartych i 158 tytułów czasopism (nie opracowujemy w Nukat literatury pięknej, podręczników szkolnych wszystkich poziomów nauczania). Przekopiowano i zmodyfikowano 311 rekordów z bazy Kartoteki Wzorcowej Haseł Formalnych do Kartoteki Haseł Przedmiotowych (hasła osobowe, korporatywne i nazwy imprez potrzebne w procesie opracowania rzeczowego). W ramach współtworzenia zasobu słownictwa języka KABA utworzono 311 haseł w bazie Słownika Języka KABA. Do Nukat przesłano 3.273 haseł przedmiotowych rozwiniętych tworzonych przez wszystkich bibliotekarzy dziedzinowych. Hasła te po zatwierdzeniu w Centrum Nukat zasiliły bazę centralną Kartoteki Haseł Wzorcowych Języka KABA.

Przechowywanie wydawnictw zwartych i ciągłych

Do magazynów przyjęto i osygnowano:

książek	37.390 wol.
czasopism	11.311 wol.
płyt CDROM	82 szt.
Razem	48.783 wol.

Opracowano technicznie (osygnowano i wklejono paski magnetyczne) 13.578 wol. książek i czasopism wytypowanych do kolekcji wolnego dostępu.

Do magazynów wpłynęło 158.070 rewersów na zbiory zamawiane przez czytelników. Wydano do Wypożyczalni i Czytelni 196.672 wol. Zwrócono do magazynu 189.921 wol. książek i czasopism. Nie zrealizowano 1.589 zamówień.

Do oprawy w introligatorni Biblioteki oddano 495 wol. a w introligatorni *Elgol* zamówiono oprawę 60 wol. W trosce o księgozbiór wykonano 4.675 teczek na czasopisma i 1.105 teczek na gazety. Wymieniono 3.400 sztuk naklejek z sygnaturami.

Udostępnianie

Czytelnia Główna

liczba odwiedzin	15.252 osób
liczba udostępnień na miejscu	
czasopism	26.537 wol.
książek	13.885 wol.
wypożyczono z wolnego dostępu na zewnątrz	47.332 wol.
przyjęto zwrotów z wolnego dostępu	5.293 wol.
udostępniono zbiorów międzybibliotecznych	1.286 wol.

Czytelnia Czasopism

Liczba tytułów czasopism bieżących udostępnionych w Czytelni Czasopism 3.076

w tym:

tytułów czasopism polskich	2.881
tytułów czasopism zagranicznych	195

Liczba odwiedzin w ciągu roku 5.561

Liczba zeszytów czasopism udostępnionych 58.000

Liczba mikroform udostępnionych : 174

Liczba wypożyczeń do bibliotek specjalistycznych (depozyt) : 823

Liczba wypożyczeń czasopism z Magazynu Czasopism do Czytelni Czasopism na rewersy papierowe i elektroniczne - 10.500 wol.

Czytelnia Pomorzoznawcza

Stan księgozbioru na dzień 31 XII 2016 r. – 29.2032 wol.

Księgozbiór powiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 1.111 poz. Księgozbiór czytelni stanowi podstawę do badań pomorzoznawczych i bałtoznawczych. Jest to unikatowa kolekcja, bardzo wysoko oceniana przez badaczy z kraju i zagranicy. Obejmuje druki wydane po 1800 roku.

W roku 2016 Czytelnię Pomorzoznawczą odwiedziło 3.465 czytelników, którym udostępniono 43.833 wol. oraz 2 mikrofilmy, 15 mikrofisz i 10 CD. Pracownicy Czytelni zrealizowali 14 dużych kwerend o tematyce regionalnej oraz 520 mniej obszernych.

Wolny Dostęp

W 2016 r. kolekcje wolnego dostępu powiększyły się o 13.592 pozycji.

Stan księgozbioru w wolnym dostępie 31.12. 2016 r. - 225.858 wol. książek i ok. 10.000 wol. czasopism (w tym księgozbiory Centrum Dokumentacji Europejskiej – 7.438 wol. i Centrum Kultury i Języka Chińskiego – 968 wol.).

Statystyka wypożyczeń wg kolekcji:

	na zewnątrz	na miejscu:
Ogólne	140	130
Bibliotekoznawstwo	3.564	2.660
Biologia	7.653	3.933
Ekonomia	18.552	7.218
Historia	25.045	15.689
Literatura	36.368	14.581
Matematyka	4.275	1.824
N. społeczne	22.403	12.338
N. stosowane	4.317	2.669
Prawo	50.199	36.511
Psychologia	14.452	9.101
Sztuka	30.348	26.196
Teologia	9.670	6.501
CDE	2.425	2.245
Centrum Kultury Chińskiej	60	27
Razem	229.471	141.623

Wypożyczalnia Miejskowa

zarejestrowano czytelników	45.213
w tym aktywnie wypożyczających	22.872
udostępniono w Wypożyczalni	506.914 wol.
suma opłat za przetrzymane i zagubione książki	235.779,70 zł

Pracownia Digitalizacji BU zrealizowała zamówienia na łączną kwotę 26.166,28 zł.

Wypożyczalnia międzybiblioteczna

Zamówienia Biblioteki UMK do innych bibliotek						
	Wysłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	ksero	plik
Ogółem	604	523	409	57	25	62
w Polsce	453	385	291	57	14	60
za granicę	151	132	130	0	11	2

Zamówienia nadesłane do Biblioteki UMK przez inne biblioteki						
	Nadesłane	Zrealizowane	Wol.	Mf/CD	Ksero	Plik
Ogółem	2.821	2.548	2.197	3/15	172	272
z Polski	2.751	2.486	2.156	3/15	172	251
z zagranicy	70	40	41	0	0	21

* w kolumnie ksero i plik podano liczbę artykułów

Liczba kont międzybibliotecznych:

krajowych	666
zagranicznych	77

W 2016 r. większość opłat za wypożyczenia międzybiblioteczne regulowano przy pomocy bonów płatniczych IFLA, łącznie wysłano bony na sumę 3.593,22 zł. We wrześniu 2016 r. udostępniono pracownikom i studentom uczelni elektroniczny formularz krajowych zamówień międzybibliotecznych.

Zbiory specjalne

W roku 2016 z Czytelni Zbiorów Specjalnych skorzystało 1.070 czytelników; udostępniono 439 jednostek inwentarzowych rękopisów, niepublikowanych prac doktorskich, akt archiwum bibliotecznego oraz mikrofilmów, 140 wol. starych druków, wypożyczono na wystawy: 33 wol. starych druków, 7 prac doktorskich na wystawę prezentującą dorobek naukowy prof. Władysława Niewiarowskiego, organizowaną przez Wydział Nauk o Ziemi UMK (od marca do kwietnia) oraz rękopis zawierający autografy Henryka Sienkiewicza (Rps 841/III) na wystawę „Czas mierzony szwajcarskim zegarem”, organizowaną przez Muzeum Narodowe w Kielcach (rękopis był prezentowany na wystawie od kwietnia do sierpnia 2016 r. w Pałacyku Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku). Poza tym odpowiedziano na 18 kwerend, w tym na 3 zagraniczne dotyczące zbioru rękopisów oraz na 5 kwerend krajowych dotyczących innych zbiorów specjalnych. Szczególnie pracowita była kwerenda w zbiorze rękopisów i starych druków, w której brali udział m.in. M. Czyżak i A. Mycio, zrealizowana na potrzeby przygotowywanej wystawy z okazji 500-lecia Reformacji. Ekspozycja będzie miała miejsce w Ratuszu Staromiejskim w Toruniu w 2017 r. Do księgozbioru podręcznego wpłynęło 191 tytułów w 271 wol.

Sekcja rękopisów

W 2016 r. zbiory Sekcji powiększyły się o 102 niepublikowane dysertacje doktorskie przekazane przez poszczególne wydziały UMK oraz o 16 pozycji akcesyjnych rękopisów, wśród których jedynym zakupem była kopia dziennika opisującego wyprawę wioślarską na Willii z 1926 r. autorstwa Piotra Jussisa a pozostałe pozycje BU otrzymała jako dary. Do archiwum bibliotecznego przyjęto 180 jednostek akt przekazanych na podstawie 8 spisów zdawczo-odbiorczych, przeprowadzono także selekcję i wybrakowano część akt których okres

przechowywania już upłynął. W sumie wybrakowano na podstawie decyzji Archiwum Państwowego w Toruniu z 18.10.2016 r. 11 mb akt. Przedmiotowe akta zostały fizycznie zniszczone w dniu 9.12.2016 r.

Zinventaryzowano i skatalogowano w Horizonie 102 prace doktorskie oraz 23 jednostki rękopisów. Zbiór rękopisów to przede wszystkim: fragment spuścizny Tadeusza Zakrzewskiego, toruńskiego regionalisty oraz materiały dotyczące wystaw twórców niepełnosprawnych, organizowanych w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu, a także wspomniany wyżej dziennik Piotra Jussisa. Dr Marta Czyżak prowadziła prace redakcyjne i korektorskie nad "Katalogiem rękopisów średniowiecznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu", katalog ukaże się drukiem w 2017 r. Kontynuowano także prace nad opracowaniem inwentarza rękopisów nowożytnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu (częściowo w ramach grantu NPRH nr 11H 11 009180). W roku sprawozdawczym A. Mycio wykonał 9, a M. Czyżak 28 pełnych opisów katalogowych. Rozpoczęto prace mające na celu zdigitalizowanie spuścizny prof. Tadeusza Czeżowskiego, wprowadzono do d'Libry opisy wszystkich jednostek spuścizny a aktualnie trwa ich skanowanie. Podjęto porządkowanie spuścizn prof. Stefana Cackowskiego i prof. Karola Górskiego. Dr Andrzej Mycio rozpoczął pracę nad odczytaniem rękopiśmiennego „Dziennika” Walthera Naumanna, pisanego po niemiecku neogotykiem w latach 1939-1940. Planowane jest tłumaczenie „Dziennika” i opublikowanie w języku polskim przez Wydawnictwo UMK.

Dr A. Mycio kontynuował naukowe opracowanie wybranych kolekcji, m.in. opublikował artykuły: *"Toruńskie egzemplarze Kroniki Prus Heinricha von Reden"* w: *Dawnych ksiąg niesyty. Tom studiów dedykowanych Profesorowi Januszowi Tondelowi na siedemdziesięciolecie urodzin*, pod red. Iwony Imańskiej i Arkadiusza Wagnera, Toruń 2016; *Spuścizna rękopiśmienna Profesora Artura Hutnikiewicza w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu* w: *Litteraria Copernicana* t. 20; *Manuscripts of Kurländische Gesellschaft für Literatur und Kunst in the collections of the University Library in Toruń*, który ma się ukazać w niemieckim wydawnictwie zbiorowym. Dr Mycio opracował także artykuł *Archiwum rodziny Szwojnickich z Borkłojnia*, który ukaże się w czasopiśmie *Folia Toruniensia*.

Dr M. Czyżak przygotowała do druku artykuły dotyczące kolekcji rękopisów BUMK: *Problematyka badawcza wybranych rękopisów średniowiecznych ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu*, w: *Claritas et consonantia. Funkcje, formy i znaczenia w sztuce średniowiecza* (w druku); *Rękopis 47/III Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu – analiza treściowa i kodykologiczna*, w: *Rola pieczęci w kulturze*, red. Marcin Hlebionek (w druku); *Rękopisy średniowieczne w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu – prace nad katalogiem*, w: *Stare i nowe dziedzictwo Torunia, Bydgoszczy i regionu*, red. J. Raczkowski, Toruń 2016. Opracowała także rekord w d'Librze i upowszechniła kopię cyfrową rękopisu Rps 77/II w KPBC.

Sekcja starych druków

W roku 2016 zinventaryzowano 604 poz. w 489 wol. starych druków, które wpłynęły do zbiorów w formie: kupna - 5 wol., darów - 15 wol., pozostałe to zbiory zabezpieczone.

Stan zbiorów na 31.12.2016 wyniósł 55.601 poz. w 42.928 wol.

Opracowano 22 jednostki (rekordy egzemplarzy) starych druków w systemie Horizon, do Nukat wprowadzono 10 opisów bibliograficznych, ściągnięto z katalogu centralnego Nukat 2 opisy, 7 opisów utworzono tylko w katalogu lokalnym Horizon, których jeszcze nie wysłano do bazy centralnej. Opracowano 6 haseł KHW (Kartoteka Haseł Wzorcowych); zmodyfikowano 3 hasła KHW. Gruntownie zmodyfikowano w Katalogu Nukat 10 opisów bibliograficznych.

We współpracy z kierownikiem Oddziału Komputeryzacji i Digitalizacji dr. Wojciechem Sachwanowiczem dokonano zmian w formularzu opisu bibliograficznego dla starych druków katalogu Horizon (wg koncepcji i na prośbę Pawła Balcerowicza), dodając szczegółowe dodatkowe pola lokalne dotyczące: zapisów proveniencyjnych; proveniencji rozwiązywanej odnoszącej się do osób fizycznych lub – osobno – nazw instytucji (z możliwością powiązania z hasłami ujednoczonymi, z datą akcesji); opraw (z podziałem na jej rodzaj, czas powstania, wytłoczony tekst i dekorację); odwzorowania (pełnego odpisu) tytułu, kolofonu i innych ważnych elementów druku; ilustracji (motyw ikonograficzny, technika wykonania, wymiar i umiejscowienie, dodatek tekstowy); sygnetu drukarskiego (motyw, sentencja, wymiary, atrybucja). Do pól lokalnych dodano dodatkowe podpola identyfikujące konkretne egzemplarze. Docelowo, po uporządkowaniu i ujednoczeniu dotychczasowych wpisów w już istniejących polach w dawniej utworzonych opisach bibliograficznych, zapisy tych pól mają być widoczne i indeksowane w katalogu dostępnym dla czytelników. Czynione są też przygotowania do wprowadzenia pól lokalnych z uproszczoną klasyfikacją dla starych druków opartą na klasyfikacji dziesiątej Deweya.

M. in. dzięki powyższym zmianom odstąpiono od tworzenia dubletów bibliograficznych, które nie mogą być kontrolowane przez numery kontrolne katalogu centralnego Nukat. W obrębie jednego opisu bibliograficznego można obecnie rozróżnić pola lokalne identyfikujące wszystkie posiadane przez bibliotekę egzemplarze o odmiennych cechach indywidualnych tego samego tytułu.

Dr Julia Możdżeń przeprowadziła szczegółową kwerendę na autorską wystawę zorganizowaną w dniach 19–21 października 2016 r., pt. *Świadectwa tradycji o II pokoju toruńskim w Zbiorach Specjalnych Biblioteki*

Uniwersyteckiej w Toruniu. Impulsem do jej zorganizowania były obchody 550-lecia zawarcia II pokoju toruńskiego oraz towarzysząca mu konferencja na Wydziale Nauk Historycznych przygotowana prof. Romana Czaję. Wyodrębniono 11 starych druków, 2 atlasy i 8 rękopisów. Ponadto dodano 6 obiektów (fotografie, gazety) ze zbiorów DZS, a także kilkanaście pozycji druków nowych wypożyczonych z Czytelni Pomorzoznawczej oraz Magazynu. Wypożyczono także zbiór archiwaliów ze spuścizny po prof. Marianie Biskupie z Archiwum UMK.

Sekcja zbiorów kartograficznych

Stan liczbowy zbioru na dzień 31.12.2016 r. wynosił 20.378 poz. inw. w tym:

- atlasy 1.914 poz. inw., 2.119 jednostek (przybyło 58 jedn.)
- mapy 10.534 poz. inw., 14.807 jednostek (przybyło 594 jedn.)
- mapy sekcyjne 7.930 poz. inw. (przybyło 1.269 jedn.)

W roku 2016 skatalogowano 2.128 jednostek inwentarzowych – 2.065 map i 63 atlasy, w tym 1.663 opisy pobrano z katalogu Nukat, samodzielnie wykonano 465 opisów, a do już istniejących opisów w katalogu Horizon wykonano 53 podłączenia. Na koniec 2016 roku liczba opisów w katalogu HORIZON wynosiła 7.446 rekordów, co stanowi 29,9 % ogółu zbiorów. Przygotowano do zatwierdzenia 97 haseł autorskich i instytucji oraz 14 haseł serii. Do katalogu Nukat wysłano 284 opisy (dotyczą 263 map i 21 atlasów). Wszystkie zgromadzone arkusze mapy hydrograficznej Polski 1:50 000 (644 ark.) i zoologicznej Polski 1:50 000 (656 ark.) są w katalogu komputerowym.

W listopadzie rozpoczęto katalogowanie kolekcji map topograficznych w skali 1:10 000 znajdujących się w księgozbiorze podręcznym w czytelni. Łącznie z mapami wydanymi bez okładek w katalogu komputerowym jest już 610 rekordów.

Sekcja zbiorów graficznych

W 2016 r. pozyskano do zbiorów 777 jednostek, w tym powojenne pocztówki, grafika, rysunki. Do inwentarzy wpisano 3.737 jednostek a w systemie Horizon skatalogowano 214 dokumenty ikonograficzne (grafika, pastele, akwarele, rysunki). 154 obiekty, głównie grafika toruńska i wileńska oraz inne prace na papierze, wzbogaciły zasób Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej.

W roku 2016 kontynuowano prace porządkowe i opracowanie znacznego daru od p. Henryka Stopikowskiego z Grudziądza, który zawiera około 15 tysięcy ekslibrisów. Kontynuowano także retrospektywne opracowanie grafiki polskiej, szczególnie toruńskiej (pomorskiej) w systemie Horizon. Grafiki te w większości opublikowane zostały także w KPBC.

Sekcja zbiorów muzycznych

Do zbiorów przyjęto 587 nabytków: 201 jedn. inwentarzowych nut w 217 woluminach i 386 jednostek inwentarzowych płyt w 387 woluminach.

Z kupna wpłynęło do kolekcji: 2 jedn. inwentarzowe nut i 5 jedn. inwent. dokumentów dźwiękowych, z darów wpłynęły 55 jedn. inwent. nut i 303 jedn. inwent. dokumentów dźwiękowych, z eo wpłynęły 154 jedn. inwent. nut i 74 jedn. inwent. (dokumenty dźwiękowe i audiowizualne), z wyd. własnego 1 jedn. inwent. nut, z wymiany wpłynęły 3 dok. dźwiękowe.

Stan zbiorów muzycznych na dzień 31.12.2015 r. wyniósł 100.117 jednostek inwentarzowych – 88.512 jedn. nut, 11.605 jedn. dokumentów dźwiękowych (płyty szelakowe, analogowe, CD, DVD).

Do zbiorów zakupiono 2 vol. nut od kolekcjonera Jeremiusza Glenska, uzupełniające kolekcję polonezów. Dwa zakupione polonezy nie występują w zbiorach muzycznych polskich bibliotek.

Zbiory wzbogaciły się o dary: płyty CD z „polską polką” od Waldemara Rudzieckiego, płyty szelakowe i analogowe (wymagają selekcji) od Zefiryra Jędrzyńskiego. Uporządkowano i zinwentaryzowano dar nut po kompozytorze Klemensie Krajewskim, przekazany przez syna Erwina Krajewskiego.

Opracowano w Horizonie 100 obiektów (88-nut, 12-płyt) oraz utworzono 102 hasła przyjęte do kartoteki haseł wzorcowych. Przejęto 213 opisów z Nukat a wysłano 52 rekordy.

Sekcja dokumentów życia społecznego

W roku 2016 stan zbiorów powiększył się o 7.543 jednostek, w tym: 5.906 fotografii, 1.620 druków i 10 filmów. Największą grupę nowopozyskanych zbiorów stanowią dary (7.355 jednostek) i zakupy (94 jednostki). W roku sprawozdawczym stan zbiorów dokumentów życia społecznego wynosił 199.010.

W 2016 r. opracowano:

- 24 rekordy bibliograficzne (w tym dokumenty Ikonograficzne, elektroniczne, druki ulotne, druki, zwarte)
- 25- rekordów kartotek haseł wzorcowych formalnych

– 5 - haseł rozwiniętych jhp KABA w katalogu NUKAT, 55 haseł jhp KABA użytych
W systemie Horizon opracowano m.in. zespół plakatów i afiszy informacyjnych zakupionych od Anny Zakrzewskiej (K44/16):

Komputeryzacja

Rok 2016 był kolejnym, w którym nie została wykupiona asysta systemu Horizon, ze względu na plany zakupu nowego programu bibliotecznego. Opiekę nad aktualnie użytkowanym systemem Horizon w wersji 5.3.1 sprawuje dr Wojciech Sachwanowicz, główny informatyk BU.

Biblioteka Uniwersytecka zgłosiła wstępną deklarację uczestnictwa w ogólnopolskim konsorcjum bibliotek naukowych, którego celem jest współpraca w zakresie wyboru, implementacji i użytkowania systemu bibliotecznego. Konsorcjum powstaje z inicjatywy i pod przewodnictwem Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie.

Do 31. 08 czytelnicy mieli dostęp do multiwyszukiwarki Summon (na podstawie licencji podpisanej przez UMK) umożliwiającej jednocześnie przeszukiwanie: bazy katalogowej BU i Biblioteki Medycznej Collegium Medicum UMK, zasobów licencjonowanych, Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, Repozytorium UMK i zasobów otwartych. 1 września uruchomiono w dostępie testowym wyszukiwarkę naukową EBSCO Discovery Service indeksującą i umożliwiającą jednocześnie przeszukiwanie katalogów, zasobów zdigitalizowanych, baz licencjonowanych i otwartych dostępnych dla użytkowników UMK. Na rok 2016 zakupiono także system HAN, umożliwiającą zdalny dostęp do zasobów licencjonowanych.

Zasoby elektroniczne

Bazy

1. Academic Search Complete
2. Agricola
3. AHFS Consumer Medication Information
4. American Chemical Society
5. American Institute of Physics
6. American Physical Society
7. Art Source
8. Art & Architecture Complete
9. ATLA Religion Database with ATLA Serials
10. Biological Abstracts (2000 – 2005)
11. Business Source Complete
12. Communication Source
13. Education Source
14. Elektronische Zeitschriftenbibliothek (EZB)
15. Emerald
15. EMIS
16. ERIC
17. European Views of the Americas: 1493-1750
18. GreenFILE
19. Health Source: Nursing/Academic Edition
20. Health Source - Consumer Edition
21. HeinOnline, dwie bazy: *English Reports Legal, Classics Library*
22. InCites
23. Institute of Physics (IOP)
24. International Bibliography of Periodical Literature (IBZ)
24. International Security & Counter Terrorism Reference Center
25. ISSN
26. JSTOR (4 kolekcje):
Art & Sciences I-IV
26. Legal Source
27. Legalis – System Informacji Prawnej
28. LEX-System Informacji Prawnej
29. Library, Information Science & Technology Abstracts
30. Lista A-Z

31. MasterFILE Premier
32. MathSciNet
33. Medline
34. Newspaper Source
35. Physical Review Online Archive – PROLA
36. Political Source
37. Political Science Complete
38. Reaxys
39. Regional Business News
40. Royal Society of Chemistry
41. Science
42. ScienceDirect (Elsevier)
43. SciVal
44. Scopus
45. Society for Industrial and Applied Mathematics (SIAM) (1 baza):
LOCUS: SIAM Journals Archive (1952-1996)
46. Springer LINK
47. Teacher Reference Center
48. Web of Knowledge (15 baz):
Science Citation Index Expanded
Social Sciences Citation Index
Art & Humanities Citation Index
Conference Proceedings Citation Index – Science
Conference Proceedings Citation Index – Social Science & Humanities
Journal Citation Reports
BioSIS Citation Index
Current Contents Connect
Data Citation Index
Derwent Innovations Index
Essential Science Indicators
Zoological Records
Book Citation Index (BCI)
Current Chemical Reactions (CCR)
Index Chemicus (IC)
49. Wiley

Liczba czasopism elektronicznych pełnotekstowych dostępnych z komputerów UMK:

ACS	48
AIP/APS	24
EBSCO	30.979
Elsevier	2275
Emerald (archiwa do 2013 r.)	95
EMIS	194
IOP	107
JSTOR	774
RSC (archiwa do 2013 r.)	34
SIAM (archiwa 1953 – 1996)	17
Springer	2.540
Wiley-Blackwell	1.405
Czasopisma online z przetargu i dodatkowych zakupów	31
RAZEM	38.523

Z wymienionych wyżej zasobów czasopism użytkownicy UMK pobrali 227.440 artykułów.

W 2016 roku zakupiono dostęp online do 2 baz książek elektronicznych:

1. ibuk.pl: 5 jednoczesnych dostępów do 192 tytułów na okres od 1 listopada 2015 do 30 października 2016, w trakcie trwania umowy dokupiono 10 tytułów; wraz z tytułami zakupionymi przez Bibliotekę Medyczną CM UMK oraz udostępnionymi bezpłatnie przez PWN czytelnicy UMK mieli dostęp do 1.129 tytułów,
2. Baza Ebsco: dostęp do 149 000 tytułów (stan na koniec 2016 r.).

Liczba sesji w bazach książek elektronicznych	64.730
Liczba pobranych dokumentów	61.106

W 2016 r. przeprowadzono testy sześciu baz książek elektronicznych: De Gruyter, CABI, ProQuest, Słownik Oxford, Ashgate i SpringerLink (zdigitalizowane archiwum) oraz umożliwiono czytelnikom korzystanie z dostępów czasowych do ponad 20 baz indeksujących czasopisma, m.in. psychologiczne wydawane przez American Psychological Association i Proquest, tygodniki American Association for the Advancement of Science.

Kontrola i selekcja zbiorów

W roku 2016 kontynuowano skontrum w magazynie wydawnictw ciągłych Biblioteki Uniwersyteckiej. Sprawdzono numery inwentarzowe od 037001 do 039000. Łącznie sprawdzono 2.000 sygnatur inwentarzowych, co odpowiada 10.159 wol. W wyniku skontrum wyżej wymienionych sygnatur stwierdzono braki względne w liczbie: 41 wol. braków częściowych i 19 wol. braków całkowitych. Wszystkie błędy wykryte podczas skontrum wydawnictw ciągłych były na bieżąco wyjaśniane.

W Bibliotece Uniwersyteckiej przeprowadzono selekcję w magazynie wydawnictw wieloegzemplarzowych.

- sprawdzono 90 tytułów,
- wycofano ogółem 998 wol. ,
- dokonano melioracji 1.974 rekordów egzemplarzy,
- wykonano prace techniczne związane z przekazaniem do opracowania 72 egz. książek, które pozostają w zbiorach, a jeszcze nie zostały opracowane w katalogu Horizon.

Ponadto przeprowadzono kontrolę (w formie elektronicznej) wydawnictw zwartych od sygnatury 874.001 do 960.000. Wszystkie błędy wykryte podczas skontrum wydawnictw zwartych były na bieżąco wyjaśniane.

W dniach od 6.06.2016 r. do 22.06.2016 r. przeprowadzono skontrum w Bibliotece Wydziału Chemii UMK. Zakres sprawdzonych numerów inwentarzowych wydawnictw zwartych i ciągłych: 2.000 – 23.511 oraz czasopisma od 01 - 0229. Łącznie sprawdzono 21.683 wol. W wyniku skontrum stwierdzono 4 wol. braków względnych książek i wydawnictw ciągłych.

Poza pracą przy skontrum i selekcją księgozbioru wykonano następujące prace:

- dokonano 3.777 poprawek w katalogu Horizon,
- usunięto 9.505 kartek katalogowych z Komputerowego Katalogu Kartkowego Książek,
- usunięto 480 kartek katalogowych z katalogu alfabetycznego,
- przeniesiono 243 wol. z inwentarza wydawnictw zwartych na inwentarz wydawnictw ciągłych,
- do Księgi Ubytków Wydawnictw Zwartych wpisano 1.328 wol.,
- do Księgi Ubytków depozytów GEOTOR wpisano 1 wol.,
- do Księgi Ubytków CD-ROM wpisano 1 płytę CD.

Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych

Za tworzenie i aktualizację Bibliografii Publikacji Pracowników UMK w systemie Expertus oraz sporządzanie ocen parametrycznych na życzenie pracowników UMK odpowiedzialna jest Sekcja Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych. W roku 2016 do bazy wpisano 7.732 opisów, edytowano 14.267, a zmodyfikowano 11.475. opisów. Przygotowano 1.069 ocen parametrycznych dla pracowników naukowych UMK w związku z awansami, nagrodami, przedłużeniem zatrudnienia, grantami itp. Pracownicy Sekcji odpowiedzieli na 3.773 zapytań przesłanych pocztą elektroniczną oraz na bieżąco prowadzili konsultacje.

Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa

Stan publikacji w KPBC: 165.051 obiektów,
W tym publikacje BU: 43.458 obiekty (26% wszystkich wprowadzonych).

Liczba pozycji zdigitalizowanych i opublikowanych w 2016 r. przez Bibliotekę Uniwersytecką – 1.509.

Pozycje zeskanowane w podziale wg typów dokumentów:

książki	544
czasopisma	644

stare druki	1
grafiki	233
mapy	6
na podstawie udzielonych licencji	81

Działalność informacyjna

W roku 2016 w punkcie informacyjnym zrealizowano łącznie 5.814 kwerend, w tym 362 za pośrednictwem poczty elektronicznej, 120 za pośrednictwem komunikatora *Zapytaj bibliotekarza*, 3.497 kwerendy osobiste, 1.832 kwerendy telefoniczne i 3 kwerendy pocztą tradycyjną. Wydano 2.139 kart dziennych czytelnika. Przygotowano materiały promocyjne w formie notesów z kalendarzem w 12 wersjach, każdą zdobitą inną grafiką ze zbiorów Sekcji Zbiorów Graficznych. Pracownia Pomorzoznawcza udzieliła konsultacji kwerendalnych i zrealizowała kwerend. Do repozytorium instytucjonalnego UMK wprowadzono 961 publikacji zdeponowanych przez autorów.

Informacje o aktualnych wydarzeniach są dostępne na stronach Biblioteki Uniwersyteckiej serwisów YouTube, Facebook, Pinterest, Twitter i Google+.

W 2016 r. trwała budowa nowego portalu internetowego oraz intranetowego Biblioteki Uniwersyteckiej opartego na otwartoźródłowym systemie Liferay.

Na platformie Moodle stale dostępny jest kurs e—learningowy kierowany do studentów projektu Erasmus, a także dostępny dla wszystkich zainteresowanych elektroniczny kursu przysposobienia bibliotecznego .

Działalność dydaktyczna

W roku 2016 praktyki zawodowo w BU realizowało 29 studentów (w różnym wymiarze czasu). Stale dostępny i na bieżąco aktualizowany jest Elektroniczny kurs szkolenia bibliotecznego. Oddział Informacyjno-Bibliograficzny przeprowadził 16 szkoleń tradycyjnych dla studentów I roku a bibliotekarze z Oddziału Kolekcji Dziedzinyowych przeszkolili 42 grupy studentów w zakresie dziedzinowego wyszukiwania informacji.

Bibliotekę zwiedziło 25 grup (studenci innych uczelni, goście zagraniczni). Zorganizowano 25 szkoleń wewnętrznych dla pracowników Biblioteki (głównie były to prezentacje systemów i platform oferujących dostępy do e-zbiorów, związane z przygotowaniem do przejścia na nowy system biblioteczny).

Działalność kulturalna

Biblioteka zorganizowała łącznie 42 imprezy dla użytkowników, o charakterze literackim, wystaw i spotkań edukacyjnych. Łącznie w imprezach organizowanych lub współorganizowanych przez Bibliotekę uczestniczyło 4.023 osób.

Ważniejsze wydarzenia

- 12.02.2016 Publiczna prezentacja projektu *Polska Cyfrowa: Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb dydaktyki i nauki całego kraju.*
- 21.03.2016 Pokaz filmu *Karski i władcy ludzkości* oraz spotkanie z reżyserem Sławomirem Grünbergiem.
- 9.05.2016 Debata *Pomorska Pomorze w polskiej i europejskiej perspektywie* z udziałem Honorowego Prezesa Instytutu Kaszubskiego prof. Józefa Borzyszkowskiego, Dyrektora Niemieckiego Instytutu Historycznego prof. Miloša Řeznika i prof. Szczepana Wierchosławskiego.
- 9.05.2016 Mazury w Toruniu - promocja książek prof. Janusza Małka *Od Prus do Mazur* i prof. Grzegorza Jasińskiego *Słownik duchownych ewangelickich na Mazurach w XIX wieku.*
Promocja reprintu książki toruńskiej etnografki prof. Bożeny Stelmachowskiej *Rok obrzędowy na Pomorzu* w opracowaniu Aleksandry Paprot.
- 17.09.2016 Ogólnopolska sesja jubileuszowa w 90. rocznicę powstania Towarzystwa Bibliofilów im. J. Lelewela w Toruniu.
- 14.11.2016 Spotkanie z prof. dr hab. n. med. Waldemarem Jędrzejczykiem i promocja książki *Opowieść chirurga: wywiad rzeka z prof. Waldemarem Jędrzejczykiem.*

Ważniejsze wystawy zorganizowane przez BU:

Styczeń – maj *Życie szteta w sztuce żydów polskich na świecie w XX w.* w ramach ogólnopolskich obchodów 19. Dnia Judaizmu; organizatorzy: Muzeum Uniwersyteckie i Archiwum Emigracji we współpracy z Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego;

Marzec *Lernt polnisch! (Uczcie się polskiego!). Solidarność, NRD i Stasi;*
 Marzec *Modernizm toruński. Architektura międzywojennego miasta;*
 Kwiecień – maj *10 lat Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu.*
 Kwiecień – maj *Sztuka gotowania, czyli świat ilustracji z dawnych księzek kucharskich, ekspozycja w ramach XVI Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki;*
 Czerwiec - wrzesień *Zaginione Biblioteki Sahary – zdjęcia Michała Huniewicza.*
 Czerwiec - wrzesień *Jestem - prace Marty Szklarskiej.*
 17.06.2016 Wystawa rękopisów średniowiecznych towarzysząca konferencji *Claritas et consonantia. Funkcje, formy i znaczenia w sztuce średniowiecza;*
 Lipiec – wrzesień *Mariusz Kałdowski;*
 Wrzesień - październik *Prezysi Towarzystwa Bibliofilów im. J. Lelewela w Toruniu;*
 Październik - listopad *Dialog o losie i duszy. Stanisław Vincenz (1888-1971);*
 Październik *Świadectwa tradycji o II pokoju toruńskim w Zbiorach Specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu;*
 Październik - listopad *Bogdan Przybyliński malarstwo, rysunek, grafika;*
 Listopad - styczeń 2017 *Jerzy Edward Stachura MALARSTWO*
 Grudzień – luty 2017 *Wiesław Smużny. Kierunek artystyczno-dydaktyczny. Wystawa retrospektywno-problemowa w Bibliotece Uniwersyteckiej UMK*

Działalność naukowa i wydawnicza

W 2016 roku ukazały się drukiem:

- Bibliografia historii Pomorza Wschodniego oraz Zachodniego za rok 2014,
- Bibliografia miasta Torunia za rok 2015.

Prace te są prezentowane również w Internecie.

Kontynuowano prace nad kolejnymi rocznikami (2015, 2016) Bibliografii Torunia i Bibliografii historii Pomorza (Urszula Zaborska, Adam Biedrzycki z udziałem dr Wojciecha Szramowskiego i Jolanty Milz-Kłaczek) oraz nad bazą litdok we współpracy z Instytutem Herdera w Marburgu (U. Zaborska, A. Biedrzycki), a także nad Bibliografią Kopernikańską (A. Biedrzycki) i Bibliografią Wilna.

Najważniejsze publikacje książkowe pracowników BU:

1. J. Możdżeń, *Przedstawiania świata przez kronikarzy gdańskich na przełomie XV i XVI w.*, Toruń 2016. **Punktacja ministerstwa: 20.000**
2. G. Liek: *Miasto Lubawa w Prusach Zachodnich z uwzględnieniem Ziemi Lubawskiej*. Tłum. L. Lewandowska, red. nauk. A. Radziwiński. Lubawa 2016. **Punktacja ministerstwa: 20.000**
3. *Katalog rękopisów średniowiecznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu*, oprac. M. Czyżak przy współpracy M. Jakubek-Raczkowskiej i A. Wagnera, Toruń 2016. **Punktacja ministerstwa: 20.000**
4. K. Nierzwicki, *Opowieść chirurga: wywiad rzeka z profesorem Waldemarem Jędrzejczykiem*, Toruń 2016.

Do bazy bibliometrycznej Expertus pracownicy zgłosili 35 artykułów (w tym 3 z Wydziału Filologicznego). W repozytorium instytucjonalny UMK zdeponowano 15 publikacji (w tym jedną z Wydziału Filologicznego).

Biblioteka była współorganizatorem konferencji *Claritas et consonantia. Funkcje, formy i znaczenia w sztuce średniowiecza*. Konferencja naukowa poświęcona pamięci prof. Kingi Szczepkowskiej-Naliwajek w 10. rocznicę śmierci. Pozostali organizatorzy: Wydział Sztuk Pięknych UMK, Warszawski Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki. Konferencja odbyła się 17.06.2016 r.

Pracownicy BU wystąpili z referatami na 13 konferencjach. Dr Julia Możdżeń 21 lipca 2016 r. przedstawiła wykład *Projekt edycji tzw. Kodeksu Bernta Stegmannna (1528) – najstarszego zводу gdańskich kronik* w Stacji Badawczej PAN w Wiedniu

Najważniejsze efekty działalności naukowej:

1. Restauracja i konserwacja autorska z dokumentacją zbioru rękopiśmiennych dokumentów ogłoszonych przez Wojenno-Ekonomiczną Kamerę w Białymstoku z lat 1800 (Oddział Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów: Lidia Bannach-Szewczyk, Barbara Wojdyła).
2. Konserwacja i restauracja z dokumentacją Informatora Przemysłowo-Handlowego Przedsiębiorstw Chrześcijańskich w Białymstoku z 1937 roku (Oddział Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów: Lidia Bannach-Szewczyk, Barbara Wojdyła).

3. Prace redakcyjne nad pracą zbiorową pt. „Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu. Ludzie i zbiory (1945–2015)”.
4. Przygotowanie do druku i wydanie „Katalogu rękopisów średniowiecznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu”.

Udział pracowników BU w krajowych projektach naukowo-badawczych:

1. J. Możdżeń, *Opracowanie edycji i analiza treści gdańskiego kodeksu Bernta Stegmann*, grant realizowany w Towarzystwie Naukowym w Toruniu.
2. L. Lewandowska, *Niemiecko-polski i polsko-niemiecki słownik historyczny (na podstawie źródeł średniowiecznych i wczesnonowożytnych z terenu Polski)*, Moduł 1.2, nr 11H 12 0495 81, grant NPRH realizowany w Towarzystwie Naukowym w Toruniu, 2013-2017,
3. L. Lewandowska, *Protokoły Sejmiku Generalnego Prus Królewskich (1536-1542) – opracowanie edytorskie i analiza treści*, Moduł 1.2, nr 11H 11 002180, grant NPRH realizowany w Towarzystwie Naukowym w Toruniu, 2013-2017.
4. M. Czyżak, *Badanie i opracowanie inwentarza rękopisów nowożytnych w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu*, NPRH nr 11H 11 009180, kierownik dr A. Mycio, BG UMK, 2012-2016.

Członkostwo w towarzystwach naukowych:

1. Towarzystwo Naukowe w Toruniu:
 - dr Marta Czyżak
 - dr Liliana Lewandowska
 - dr Julia Możdżeń
 - dr Krzysztof Nierzwicki
 - Urszula Zaborska
2. Towarzystwo Naukowe Pruthenia
 - dr Julia Możdżeń
3. Verein für Reformationsgeschichte
 - dr Liliana Lewandowska
4. Copernicus-Vereinigung für Geschichte und Landeskunde Westpreußens e.V.
 - dr Liliana Lewandowska
5. International Society for Knowledge Organization (ISKO)
 - dr Dominik Piotrowski
6. Internationale Gutenberg-Gesellschaft in Mainz
 - dr Krzysztof Nierzwicki
7. Polskie Towarzystwo Bibliologiczne
 - dr Krzysztof Nierzwicki
8. Instytut Kaszubski w Gdańsku
 - dr Krzysztof Nierzwicki
 - Urszula Zaborska

Członkostwo w gremiach eksperckich:

dr Krzysztof Nierzwicki – Rada Naukowa Polskiej Akademii Nauk – Biblioteki Gdańskiej

Granty badawcze:

Granty realizowane w 2016 r.

DUN

942/P-DUN/2015 – Retrokonwersja

Grant realizowany w terminie: 15.04.2015-30.03.2016. Kierownik grantu: mgr Bożena Bednarek-Michalska.

Koordynatorzy zadań: mgr Alicja Prokopowicz.

Wysokość dofinansowania MNiSW:	275 000,00 PLN
Wkład własny w wysokości (rozliczany w ramach godzin pracy):	25 000,00 PLN
Wydatkowano na realizację grantu:	274 896,17 PLN
Do zwrotu na konto MNiSW:	103,83 PLN

Całość wydatków stanowią koszty osobowe: premie zadaniowe, dodatek specjalny, umowa o dzieło. W ramach grantu wykonano 301 735 opisów bibliograficznych.

812-Bibl – Katalog rękopisów średniowiecznych BU UMK, M. Czyżak

Grant realizowany w terminie: 15.09.2015-31.05.2016. Kierownik grantu: mgr Bożena Bednarek-Michalska.

Wysokość dofinansowania MNiSW:	15 000,00 PLN
Wkład własny w wysokości:	34 900,00 PLN
Wydatkowano na realizację grantu:	14 994,19 PLN
Do zwrotu na konto MNiSW:	5,81 PLN

Raport końcowy złożono w lipcu 2016 r. wraz z sygnałnym egzemplarzem publikacji.

NPRH

910-Bibl

Badania rękopisów nowożytnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu oraz opracowanie i druk inwentarza. Kierownik grantu: dr Andrzej Mycio. Grant realizowany w latach 2012-2016.

Wysokość dofinansowania MNiSW w latach 2012-2016:	63 776,00 PLN
Wkład własny w wysokości:	0,00 PLN
Wydatkowano na realizację grantu:	63 070,31 PLN
Na konto MNiSW zwrócono:	705,69 PLN

Realizacja grantu przebiegała zgodnie z planem. W ramach realizacji grantu wykonano 148 pełnych lub prawie wyczerpujących temat opisów katalogowych oraz 204 skrócone rekordy inwentarzowe nowożytnych kodeksów rękopiśmiennych, znajdujących się w zbiorach BU UMK.

911-Bibl

Inwentaryzacja i opracowanie spuścizn archiwalnych i kolekcji dzieł sztuki polskich artystów w Wielkiej Brytanii w XX wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu – Kolekcja Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego. Kierownik grantu: dr hab. Jan Wiktor Sienkiewicz, prof. UMK. Grant realizowany w latach 2012-2017.

W grudniu 2016 r. złożono do MNiSW aneks nr 3, wnioskując o korektę harmonogramu grantu i jednoczesne przedłużenie terminu zakończenia całego grantu (przesunięcie o 6 miesięcy z uwagi na awarię dwóch komputerów i utratę większości opracowanych danych) bez wprowadzania zmian w ogólnych warunkach finansowych grantu. Aneks podpisany został dnia 27 grudnia 2016 r. Data zakończenia grantu 21 sierpnia 2017 r.

Raport roczny za 2016 r. złożony zostanie do MNiSW w lutym 2017 r.

Wysokość dofinansowania MNiSW w 2016 r.:	277 800,00 PLN
Wkład własny w wysokości:	0,00 PLN
Wydatkowano na realizację grantu:	277 799,28 PLN
Na konto MNiSW zwrócono:	0,72 PLN

912-Bibl

Hinc Itura ad Astra – Uniwersytet S. Batorego, monografia. Kierownik grantu: dr hab. Mirosław Adam Supruniuk. Grant realizowany w latach 2012-2017.

Wysokość dofinansowania MNiSW na rok 2016:	95 600,00 PLN
Wkład własny w wysokości:	0,00 PLN
Wydatkowano na realizację grantu:	95 514,09 PLN
Na konto MNiSW zwrócono:	85,91 PLN

Realizacja grantu w 2016 r. przebiegała zgodnie z planem. Raport przygotowany zostanie w lutym 2017 r.

Granty zakończone w 2016 r.

1. Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, *Badania i opracowanie inwentarza rękopisów nowożytnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, 2012-2016*, kierownik: dr Andrzej Mycio, 63 776 PLN
2. MNiSW, Działalność Upowszechniająca Naukę, projekt pn. (1) *Retrokonwersja masowa – wprowadzenie do obiegu czytelniczego literatury z tzw. zbiorów zabezpieczonych BU w Toruniu, 2015-2016*, kierownik: Bożena Bednarek-Michalska, 275 000 PLN

3. MNiSW, Działalność Upowszechniająca Naukę, projekt pn. (1) *Marta Czyżak (współpraca) Monika Jakubek-Raczkowska i Arkadiusz Wagner, Katalog rękopisów średniowiecznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu*, 2015-2016, kierownik: dr Marta Czyżak, 15 000 PLN

Złożone wnioski o granty:

1. NPRH Uniwersalia 2.1: *Silver Library of Prince Albrecht of Prussia and his wife Anna Maria – polsko-niemieckie dziedzictwo w europejskim wydaniu*, kierownik grantu: mgr Bożena Bednarek-Michalska, termin realizacji: 2015-2016, kwota wnioskowana: **74 125,00 PLN**, status: wniosek złożony, czekamy na decyzję.
2. PO Polska Cyfrowa: *Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb dydaktyki i nauki całego kraju*, ok. **4,6 mln PLN**, status: wniosek odrzucony
3. NCN (SONATA 11): *Religijne pisma polemiczne z lat 1692-1702 - kulturowe dziedzictwo europejskiej myśli pietystycznej w kontekście wielowyznaniowości wczesnonowożytnego Gdańska*, kierownik grantu: dr Liliana Lewandowska, termin realizacji: 2017-2020, kwota wnioskowana: **157 400,00 PLN**, status: otrzymano finansowanie w wysokości j.w.

W 2016 r. rozpoczęto przygotowania do złożenia następujących wniosków o granty:

- 1) PO Polska Cyfrowa: (powtórzenie poprzedniego wniosku ze zmianami) *Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb dydaktyki i nauki całego kraju*, Poddziałanie 2.3.1: „Cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki”, kwota aplikacji: ok. **4,6 mln PLN**.
- 2) MNiSW Dialog: *Badania i konserwacja ksiąg w srebrnych oprawach Księcia Albrechta Hohenzollerna ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu*, kwota aplikacji: **545 387,50 PLN**.

Współpraca międzynarodowa

Współpracę zagraniczną zdominowało podjęcie rozmów z Domem Historii Brandenbursko-Pruskiej w Poczdamie (Haus der Brandenburgisch-Preußischen Geschichte Potsdam) dotyczących udziału BU w przygotowywanej na rok 2017 wystawy jubileuszowej *Reformation und Freiheit. Luther und die Folgen für Preußen und Brandenburg*, Poczdam, 8.09.2017-7.01.2018. Biblioteka Uniwersytecka wyraziła zgodę na użyczenie kilkunastu obiektów (głównie starych druków, a także jednej srebrnej oprawy z kolekcji Srebrnej Biblioteki) na w/w wystawę, co też zawarto w stosownej umowie użyczenia. W ramach współpracy zorganizowano w Poczdamie kolokwium naukowe pn. *Konfessionelle Hofkultur Europas. Die Silberbibliothek Albrechts von Preussen (1545-1562)*, w którym uczestniczyli pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej.

Pozostałe wydarzenia związane ze współpracą międzynarodową:

1. Wizyta pracownika BU UMK (P. Balcerowicz) w Bibliotece Narodowej w Pradze (7 dni) w ramach wymiany bezpośredniej,
2. Wyjazd Dominiki Czyżak do Rostocku i udział w posiedzeniu zarządu *Bibliotheka Baltica*

Rada biblioteczna

W roku 2016 odbyły się trzy posiedzenia Rady Bibliotecznej (17 marca, 12 maja, 21 września). Sprawy przedstawione na posiedzeniach dotyczyły zarówno kwestii personalnych (medale za zasługi, za długoletnią służbę, powołanie kierowników), jak i administracyjno-organizacyjnych (w tym uzupełnienia Regulaminu organizacyjnego BG UMK czy zatwierdzenia zmian w regulaminach).

W ciągu roku do składu Rady powołano nową przedstawicielkę studentów, p. Angelinę Milewską. Kadencja członków Rady Bibliotecznej wygasa z dniem 31 grudnia 2016 r. W styczniu 2017 r. złożono do Rektora wniosek o powołanie nowego składu Rady.